

Přehled hlavních slov z osmanské turečtiny, použitých v přednáškách dne 4. 10 a 11. 10.

Důležitá je správná výslovnost. Osmanská turečtina se obvykle transliteruje pomocí abecedy současné turečtiny, tj. :

C /dž/

Ç /č/

Ğ /j, resp. se nevyslovuje/

J /ž/

Ş /š/

Y /j, je to souhláska, nikoli samohláska/

Ö, Ü /jako v němčině ö, ü/

dále se rozlišuje mezi I a İ, je to tvrdé a měkké i.

Divan-i hümayun - rada ministrů a soudní dvůr

Bab-i ali – Vysoká porta

Şeyhülislam – mluvčí ulemy, tzv. velký muftí (müftü),

Lale devri – období tulipánů, 1718-1730 za vlády Ahmeda III.,

Nizam-i cedid – nový pořádek, 1792 Selim III.,

Yeni çeri – nové oddíly, tzv. janičáři, doplňování pomocí devşirme (daň z krve, doslovně čin sbírání), rozpuštění 1826 za Mahmuda II., nahrazení -

Asakir-i Mansure-i Muhammadiye- Vítězní Muhammadovi vojáci

Cizye – daň z hlavy u nemuslimů, bedel – vykoupení se z branné povinnosti u nemuslimů,

Tanzimat-i Hayriye – vznešená přestavba, období 1839-1876, dnes reforma (tanzimat),

Hatt-i şerif – imperiální dekret 1839 (tzv. gülhanský edikt, podle Gül Hane – růžová komnata v paláci Topkapı), obdobně i Hatt-i hümayun – imperiální dekret 1856,

Genç Osmanlılar – mladoosmani, v čele Namik Kemal,

Genç Türkler, nebo také Jöntürkler, z fr. Les Jeunes Turcs – mladoturci, tr. oficiálně İttihat ve Terakki Cemiyeti – Výbor jednoty a pokroku,

Hamidiye – domobrana, hl. kurdská,

Mecelle – osmanský občanský zákoník, přijat 1869 – 1874,

Paláce v Istanbulu – Topkapı (od Süleymana II. do Mahmúda II.), Dolmabahçe (za Abdülmecita II. a Abdüazize) a Yıldız (za Abdülhamida II.)